

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 8Co/147/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6117215798
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 08. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martin Fil'akovský
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2019:6117215798.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Martina Fil'akovského a sudcov JUDr. Branislava Brezu a JUDr. Anny Kovaľovej v právnej veci žalobcu RITRO Invest spol. s r. o., so sídlom L. Svobodu 2493/52, 058 01 Poprad, IČO: 44 540 973, zastúpený AKMG, s. r. o., so sídlom Dolná 6A, 974 01 Banská Bystrica, IČO: 36 800 589 proti žalovanému Hokejový klub Poprad, a.s., so sídlom Športová 1397/1, 058 01 Poprad, IČO: 51 407 361, o zaplatenie 10.000 Eur s prísl., o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Poprad zo dňa 19.03.2018 č.k. 20C 47/2017-166 takto

r o z h o d o l :

P o t v r d z u j e rozsudok.

Žalobca má voči žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu.

o d ô v o d n e n i e :

1. Odvolací súd uznesením zo dňa 29.04.2019 č.k. 8Co 147/2018 - 246, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 22.05.2019 pripustil, aby do konania na miesto pôvodného žalovaného HK Poprad, s.r.o., so sídlom Štefánikova 6, 058 01 Poprad, IČO: 36 506 176, vstúpil nový žalovaný Hokejový klub Poprad, a.s., so sídlom Športová 1397/1, 058 01 Poprad, IČO: 51 407 361.
2. Podľa ustanovenia § 80 ods. 3 CSP ten, kto vstupuje do konania, prijíma stav konania ku dňu jeho vstupu.
3. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie rozhodol tak, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu 10.000 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne od 16.02.2017 do zaplatenia, to všetko do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.
4. Žalobca má voči žalovanému právo na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, o ktorých súd rozhodne samostatným uznesením.
5. V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že podanou žalobou sa žalobca domáhal vydania rozhodnutia, ktorým bude žalovaný zaviazaný povinnosťou zaplatiť žalobcovi sumu 10.000 eur s príslušenstvom. Dôvodom podania žaloby je skutočnosť, že právny predchodca žalobcu Ing. L. L. a žalovaný uzavreli dňa 17.02.2015 zmluvu o pôžičke, v zmysle ktorej bola žalovanému poskytnutá pôžička vo výške 10.000 eur a túto sa žalovaný zaviazal splatiť do 7 dní od výzvy veriteľa. K úhrade dlhu dobrovoľne žalovaný nepristúpil, oznámením zo dňa 29.11.2016 Ing. L. L. oznámil žalovanému postúpenie pohľadávky žalobcovi. Výzvou zo dňa 06.02.2017, doručenou dňa 08.02.2017 žalobca prostredníctvom svojho právneho zástupcu žalovaného vyzval na úhradu dlžnej sumy do 7 dní od doručenia výzvy. Nakoľko k dobrovoľnej úhrade zo strany žalovaného nedošlo, domáha sa žalobca úhrady podanou žalobou.

6. Žalovaný sa k podanému návrhu písomne vyjadril a poprel skutkové tvrdenia žalobcu. Namietol, že žalobca nepreukázal poskytnutie pôžičky na účet žalovaného. Veriteľ Ing. L. bol v čase uzavretia zmluvy o pôžičke súčasne aj konateľom žalovaného a žalovaný namietol opodstatnenosť jeho nároku. Namietol tiež nedostatky vo vedení účtovníctva žalovaného zapríčinené Ing. L. a tiež poukázal na nemožnosť Ing. L. mať dostatok prostriedkov na poskytovanie opakovaných pôžičiek žalovanému. Podľa žalovaného Ing. L. nekonal v záujme žalovaného a navrhol žalobu zamietnuť.

7. Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom svedka Ing. L. L. a listinnými dôkazmi založenými v spise, z čoho zistil tento skutkový stav:

8. Zo zmluvy o pôžičke zo dňa 17.02.2015 (č.l. 6) súd zistil, že túto uzavrel za veriteľa Ing. L. L., fyzická osoba identifikovaná rodným číslom a za dlžníka - žalovaného taktiež Ing. L. L.. Predmetom pôžičky je suma 10.000 eur splatná do 7 dní od doručenia výzvy veriteľa. V dolnej pravej časti každej strany zmluvy je parafa „SK“.

9. Z výzvy na vrátenie finančných prostriedkov (č.l. 7) súd zistil, že uvedenou výzvou zo dňa 06.02.2017 právny zástupca žalobcu žalovaného vyzval na vrátenie pôžičky v lehote do 7 dní od doručenia výzvy. Výzva bola podľa doručenký žalovanému doručená dňa 08.02.2017.

10. Z oznámenia o postúpení pohľadávok (č.l. 8) zo dňa 29.11.2016 súd zistil, že Ing. L. L. žalovanému oznamoval postúpenie pohľadávok žalobcovi z titulu uzavretých zmlúv, v celkovom objeme 61.100 eur za obdobie od 14.11.2013 do 07.12.2015.

11. Z výpisu z účtu X. banka a.s. (č.l. 80) predloženého vo fotokópii žalobcom súd zistil, že dňa 17.02.2015 osoba L. L. vložila na účet žalovaného sumu 10.000 eur.

12. Z materiálov predložených Kriminálnym úradom finančnej správy (č.l. 93-159) súd zistil, že aj v oficiálnych dokladoch žalovaného sa nachádza výpis z účtu (č.l. 111), z ktorého vypláva, že dňa 17.02.2015 osoba L. L. na účet žalovaného vložila sumu 10.000 eur.

13. Z výsluchu svedka Ing. L. L. súd zistil, že ako súkromná osoba požičiaval žalovanému bezúročné pôžičky. O všetkých pôžičkách mala vedomosť správna rada žalovaného. Peniaze boli vkladane buď na účet hokejového klubu alebo do pokladne hokejového klubu, podľa výšky. Dôvodom pôžičiek bolo preklopenie obdobia, kedy žalovaný nemal vlastné prostriedky na réžiu, platy. Peniaze vložil na účet vo X. banke a.s. Boli to jeho vlastné peniaze, neboli to v žiadnom prípade peniaze z pokladne klubu. Poukázal na to, že každá jedna zmluva je parafovaná predsedom správnej rady a o všetkých pôžičkách vedeli členovia správnej rady. Raz mesačne, alebo raz za dva týždne zasadala správna rada, kde sa preberala finančná situácia v klube. Pôžičky klub vracal po poskytnutí sponzorských príspevkov. Čo sa týka zmlúv o pôžičke, po ich schválení správnou radou právnik žalovaného vypracoval zmluvu o pôžičke. Všetky tieto zmluvy parafoval predseda správnej rady alebo prezident klubu. Systém pôžičiek fungoval už v 90-tych rokoch a funguje aj v iných kluboch.

14. Z potvrdenia Kriminálneho úradu finančnej správy (č.l. 62) súd zistil, že dňa 18.09.2017 boli účtovné materiály žalovaného Kriminálnym úradom zaistené.

15. Súd vec právne posúdil podľa ustanovenia § 488 a nasl. OZ, § 657 OZ, § 658 ods. 1 OZ, § 3 Nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z., článku 6 ods. 1 CSP, článku 8 CSP, § 137 CSP a dospel k nasledovným záverom.

16. Súd v sporovom konaní nemá povinnosť ani právo upozorňovať účastníkov na nedostatočné dôkazy, prípadne chýbajúce dôkazy a navrhovať im predloženie takých dôkazov, ktoré dostatočne podporia ich tvrdenia. Takýto postup súdu by bol v rozpore nielen s ustanovením citovaného čl. 8 CSP, ale aj so zásadou rovnosti účastníkov konania.

Podľa § 215 ods. 1, 2 CSP, súd rozhodne na základe zisteného skutkového stavu, ktorý zisťuje procesným postupom podľa cit. zákona. V zmysle týchto ustanovení skutkovým základom súdneho rozhodnutia je súhrn skutkových zistení, ku ktorým súd dospel v priebehu konania. K skutkovým zisteniam súd dospieva vyhodnotením skutkových poznatkov, ktoré získava viacerými spôsobmi, predovšetkým v sporovom konaní dokazovaním.

Civilný sporový proces sa, okrem iného, zásadne riadi princípom dispozičným a prejednacím, princípom kontradiktórnosti, princípom koncentrácie a s ním spojeným princípom formálnej pravdy. V sporovom konaní, ako v danom prípade, žalobca uplatňuje na základe existujúceho právneho vzťahu na súde svoje práva, resp. právom chránené záujmy, vyplývajúce z hmotného práva, vo vzťahu k žalovanému, ktorým sú tieto porušené, resp. ohrozené. Žalovaný v sporovom konaní následne v rámci procesných ustanovení vo vzťahu k žalobcom uplatnenému nároku poskytne rozhodujúce skutočnosti na svoju obranu, na preukázanie ktorých zároveň pripojí listinné dôkazy, na ktoré sa odvoláva, resp. navrhne dôkazy.

V ustanovení § 185 CSP je zavedený princíp formálnej pravdy, čo znamená, že súd pri rozhodovaní vychádza výlučne z dôkazov, ktoré mu navrhli strany sporu. Súd sa tak nemusí dostať k úplnému zisteniu pravdy, vzhľadom na to, že si o spore môže urobiť svoj obraz iba v rozsahu, v akom mu ho vykreslia strany sporu svojimi tvrdeniami a súvisiacimi dôkazmi. Dôraz sa kladie na procesnú diligenciu strán sporu, čoho dôsledkom je obmedzenie dôkaznej iniciatívy súdu a jej presun takmer bezvýhradne na strany sporu.

Pre úspech v sporovom konaní je nevyhnutné, aby strana sporu uniesla svoje dôkazné bremeno, t.j. dokázala pred súdom pravdivosť svojich tvrdení v relevantných hmotnoprávných skutočnostiach, a to prioritne žalobca v podanej žalobe a žalovaný v podanom vyjadrení k žalobe. Za výsledok sporového konania je tak plne zodpovedná sama sporová strana.

17. Povinnosťou súdu je v prejednávaných prípadoch postupovať v súlade so zásadou spravodlivosti. Pri rozhodovaní je nevyhnutnosťou rešpektovanie základných princípov CSP o spravodlivosti ochrany porušených práv a právom chránených záujmov tak, aby bol naplnený princíp právnej istoty. Do práva na spravodlivý súdny proces nepatrí súčasne aj právo účastníka konania, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov (sp. zn. IV.ÚS 252/04) a rovnako neznamená ani to, aby účastník konania bol pred všeobecným súdom úspešný, teda aby bolo rozhodnuté v súlade s jeho požiadavkou a právnymi názormi (sp. zn. I. ÚS 50/04). Žalobca svoj nárok uplatnil a listinnými dôkazmi i výsluchom svedka Ing. L. aj preukázal. Naopak žalovaný sa vo svojich vyjadreniach odmedzil len na spochybňovanie nároku žalobcu, avšak bez predloženia relevantných dôkazov, ktorými by svoje vyjadrenia podporil.

18. S ohľadom na vykonané dokazovanie a citovanú právnu úpravu tak mal súd za preukázané, že medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovaným bola riadne uzavretá zmluva o pôžičke, žalovanému boli poskytnuté finančné prostriedky, ktoré v dohodnutej dobe a objeme nevrátil. Vzhľadom na túto skutočnosť súd návrhu v celom rozsahu vyhovel, žalovaného zaviazal na úhradu žalovanej sumy vrátane zákonného príslušenstva vo forme úroku z omeškania.

19. O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 CSP a v konaní úspešnému žalobcovi priznal náhradu trov konania, o ktorých súd rozhodne samostatným uznesením.

20. Žalovaný v podanom odvolaní navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

21. Namietal nedostatočné odôvodnenie napadnutého rozsudku a nevykonanie navrhnutých dôkazov.

22. Záver súdu prvej inštancie, že „žalovaný sa vo svojich vyjadreniach obmedzil len na spochybňovanie nároku žalobcu, avšak bez predloženia relevantných dôkazov, ktorými by svoje vyjadrenia podporil“ považuje iba za všeobecné konštatovanie, ktoré neobsahuje ani len stručné zdôvodnenie, ako sa súd prvej inštancie vysporiadal s obranou žalovaného.

23. Podľa názoru odvolateľa, žalovaný vzniesol zásadné námietky proti uplatnenému nároku, najmä namietal, že „v posudzovanom prípade nastala situácia, keď z vyššie uvedených dôvodov išlo zo strany právneho predchodcu žalobcu vystupujúceho jednak ako fyzická osoba, v prospech ktorej bola umelo vytvorená zmluva o pôžičke pohľadávka a jednak ako štatutárny orgán obchodnej spoločnosti (žalovaného), ktorý takto využil svoju funkciu, o konanie nepoctivé, odporujúce dobrým mravom a zásadám poctivého obchodného styku, a to s ohľadom na všetky vyššie popísané okolnosti prípadu“ (str. 3 vyjadrenia žalovaného k žalobe). Žalovaný pritom poukázal aj na judikatúru k otázke právnych úkonov medzi personálne prepojenými subjektmi.

24. Žalovaný tiež namietal, že právny predchodca žalobcu vložil sumu pôžičky na účet žalovaného v hotovosti dňa 17.02.2015, pričom v danej dobe bol súčasne konateľom žalovaného. Zároveň nemohol mať v danom čase finančné prostriedky v takej výške, aby mohol poskytnúť žalovanému pôžičku, ktoré sú v súčasnosti žalobcom uplatňované voči žalovanému (viď. oznámenie o postúpení pohľadávky zo dňa 29.11.2016). Ing. L. L. totiž iba za rok 2015 údajne poskytol žalovanému pôžičku v celkovej výške 46.100 eur, pričom jeho jediným príjmom v danom období bol príjem od žalovaného vo výške 2.821,48 eur mesačne v hrubom (celkovo cca 24.000 eur ročne v čistom).

25. Súd prvej inštancie sa s vyššie uvedenými zásadnými námietkami žalovaného žiadnym spôsobom nevysporiadal napriek tomu, že išlo o argumenty, ktoré mohli mať pre rozhodnutie súdu zásadný význam.

26. Súd tiež v odôvodnení napadnutého rozsudku neuviedol, prečo nevykonal ďalšie dôkazy navrhnuté žalovaným, najmä sa nevyjadril k návrhu žalovaného na vykonanie znaleckého dokazovania.

27. Podľa názoru odvolateľa, vzhľadom na vznesené námietky žalovaného bolo povinnosťou žalobcu, aby preukázal, že k poskytnutiu pôžičky pôvodným veriteľom skutočne došlo. Dôkazmi predloženými žalobcom nebola táto skutočnosť dostatočne preukázaná.

28. Žalobca vo vyjadrení k podanému odvolaniu navrhol napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdiť.

29. Okrem iných skutočností žalobca uviedol, že žalovaný svoje tvrdenia - údajne umelo vytvoreného kontraktu zmluvy o pôžičke, údajného nekonania Ing. L. L. v záujme žalovaného, ako aj údajnej nemožnosti Ing. L. L. ako pôvodného veriteľa mať dostatok prostriedkov na poskytovanie opakovaných pôžičiek žalovanému, žiadnym hodnoverným a relevantným dôkazným prostriedkom nepodložil, čím neunesol dôkazné bremeno ohľadne pravdivosti svojich tvrdení.

30. Na druhej strane, rozhodnutie súdu prvej inštancie je podložené listinnými dôkazmi (zmluvou o pôžičke zo dňa 17.02.2015; výzvou na vrátenie finančných prostriedkov zo dňa 06.02.2017, oznámením o postúpení pohľadávky zo dňa 29.11.2016; výpisov z účtu X. banka, a.s.), výsluchom svedka Ing. L. L., ako aj vykonaním ďalších dôkazov.

31. Znalecké dokazovanie v predmetnom prípade by nemalo význam pre ozrejenie skutkového stavu zodpovedajúceho objektívnej pravde.

32. Odvolací súd v zmysle zásad ustanovení § 379, § 380 a § 381 CSP preskúmal napadnutý rozsudok spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo, vec prejednal bez nariadenia pojednávania a zistil, že odvolanie žalovaného nie je opodstatnené.

33. Vo veci sa v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav a zo zistených skutočností bol vyvodený správny právny záver. Keďže ani v priebehu odvolacieho konania sa na týchto skutkových a právnych zisteniach nič nezmenilo, odvolací súd si osvojil náležité a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia prvoinštančným súdom, na ktoré v plnom rozsahu odkazuje.

34. Len na zdôraznenie správnosti napadnutého rozsudku je potrebné poukázať na ustanovenie § 657 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého zmluvou o pôžičke prenecháva veriteľ dlžníkovi veci určené podľa druhu, najmä peniaze, a dlžník sa zaväzuje vrátiť po uplynutí dohodnutej doby veci rovnakého druhu.

35. V prejednávanej veci k uzatvoreniu písomnej zmluvy o pôžičke medzi veriteľom Ing. L. L. a dlžníkom HK Poprad, s.r.o., bez akýchkoľvek pochybností došlo dňa 17.02.2015.

36. Súd prvej inštancie v odôvodnení svojho rozhodnutia v bodoch 4., 5., 6., 7. a 8. presvedčivo zdôvodnil svoj záver, podľa ktorého žalobca svoj uplatnený nárok listinnými dôkazmi i výsluchom svedka Ing. L. L. preukázal.

37. K spochybňovanému záveru súdu prvej inštancie, že naopak žalovaný sa vo svojich vyjadreniach obmedzil len na spochybňovanie nároku žalobcu, avšak bez predloženia relevantných dôkazov, ktorými by svoje vyjadrenia podporil, odvolací súd uvádza nasledovné.

38. Ak žalovaný spochybňuje platnosť zmluvy o pôžičke s ohľadom „na všetky vyššie popísané okolnosti prípadu“ (str. 3 vyjadrenia žalovaného k žalobe) je na jeho strane, aby tieto tvrdenia preukázal. V tomto smere sa odvolací súd stotožňuje v celom rozsahu so záverom súdu prvej inštancie, že žalovaný si svoju dôkaznú povinnosť nesplnil.

39. Podľa ust. § 191 CSP, dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo počas konania najavo. Vierohodnosť každého vykonaného dôkazu môže byť spochybnená, ak zákon neustanovuje inak.

40. Hodnotením dôkazov je činnosť súdu, pri ktorej vykonané procesné dôkazy hodnotí z hľadiska ich pravdivosti a dôležitosti pre rozhodnutie. Súd pri hodnotení dôkazov v zásade nie je obmedzovaný právnymi predpismi v tom, ako má z hľadiska pravdivosti ten ktorý dôkaz hodnotiť. Uplatňuje sa tu zásada voľného hodnotenia dôkazov. Každý vykonaný dôkaz môže byť prostriedkami procesného útoku a prostriedkami procesnej obrany spochybnený tým, že sa pripúšťa dôkaz opaku dokazovanej skutočnosti. Inak povedané, žiaden dôkaz nedisponuje predpísanou legálnou silou, ktorá by nepripúšťala dôkaz svojho opaku.

41. Cieľom dôkaznej povinnosti je unesenie dôkazného bremena v rozsahu, v ktorom dôkazné bremeno spočíva na strane sporu bez ohľadu na jej procesné postavenie. Nesplnenie dôkaznej povinnosti prináša so sebou také rozhodnutie súdu, ktoré vychádza zo skutkového základu zisteného z dôkazov navrhnutých stranou sporu v opačnom procesnom postavení, než je strana sporu, ktorá nesplnila alebo nedostatočne splnila svoju dôkaznú povinnosť. Splnenie dôkaznej povinnosti neznamena automaticky unesenie dôkazného bremena. Dôkazným bremenom v spojitosti s dôkaznou povinnosťou sa rozumie zodpovednosť strany sporu za výsledok konania, ktorý závisí od zistení z navrhnutých a vykonaných dôkazov. V praxi môžu navrhnuté dôkazy vyznieť ako nepoužiteľné zdroje informácií vo vzťahu k uplatnenej súdnej ochrane bez zreteľa na procesné postavenie strany sporu. Zmysel uplatňovania dôkazného bremena spočíva v zabezpečení reálneho uplatnenia základného práva na súdnu ochranu aj v prípadoch, v ktorých sa vykonajú všetky navrhnuté dôkazy a súd napriek tomu nemá jednoznačný skutkový základ pre svoje rozhodnutie. V takom prípade musí rozhodnúť v situácii dôkaznej núdze, ktorej dopad pričíta tej strane, na ktorej predovšetkým podľa predpisov hmotného práva leží dôkazné bremeno, t.j. zodpovednosť za preukázanie skutočností významných z hľadiska hmotného práva.

42. Pokiaľ žalovaný v podanom odvolaní za významné považuje svoje tvrdenia uvedené na str. 3 vyjadrenia žalovaného k žalobe, poukazujúc na to, že pôžička je reálny kontrakt a žalovanému neboli v skutočnosti nikdy odovzdané peniaze, ktoré mu mali byť podľa predloženej zmluvy o pôžičke poskytnuté ako pôžička, čím nemohol žalovanému voči právnomu predchodcovi žalobcu ani vzniknúť žiadny záväzok na vrátenie pôžičky, tak k tomu treba uviesť, že s uvedenou námietkou sa súd prvej inštancie v odôvodnení svojho rozhodnutia náležitým spôsobom vypracoval.

43. S prihliadnutím na vyššie uvedené, odvolací súd postupom vyplývajúcim z ustanovenia § 387 CSP rozsudok ako vecne správny potvrdil.

44. Zároveň v odvolacom konaní úspešnému žalobcovi priznal náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 % podľa ustanovenia § 396 ods.1, § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 a 2 CSP s tým, že o výške náhrady týchto trov rozhodne súd prvej inštancie.

45. Rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 odsek 1 C.s.p.).

Dovolať musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 odsek 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 odsek 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).